

KOMUNIKAT KOMISJI**zmieniający załącznik do komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych**

(2019/C 401/03)

I. Wprowadzenie

- 1) W komunikacie Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych ⁽¹⁾ („komunikat”) określa się w pkt 13, że ubezpieczyciele państwowi ⁽²⁾ nie mogą oferować krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych w odniesieniu do ryzyka zbywalnego. Ryzyko zbywalne zdefiniowane jest w pkt 9 jako ryzyko polityczne i handlowe o maksymalnym okresie ryzyka krótszym niż dwa lata, odnoszące się do nabywców publicznych i niepublicznych w państwach umieszczonych w wykazie znajdującym się w załączniku do komunikatu.
- 2) Ze względu na brak zdolności ubezpieczeniowej lub reasekuracyjnej sektora prywatnego do pokrycia wywozu do Grecji Komisja wprowadziła zmiany w komunikacie i tymczasowo wykluczyła Grecję z wykazu państw o ryzyku zbywalnym w 2013 r. ⁽³⁾. Od tego czasu zmiana ta była kilkakrotnie przedłużana ⁽⁴⁾. Ostatnie przedłużenie wygasa w dniu 31 grudnia 2019 r. W związku z tym od dnia 1 stycznia 2020 r. Grecja byłaby uznawana za kraj o ryzyku zbywalnym.
- 3) Zgodnie z pkt 36 komunikatu kilka miesięcy przed upływem okresu obowiązywania ostatniej zmiany Komisja rozpoczęła przegląd zdolności ubezpieczeniowej lub reasekuracyjnej sektora prywatnego do pokrycia wywozu do Grecji, aby stwierdzić, czy obecne warunki rynkowe uzasadniają powrót Grecji do wykazu państw o ryzyku zbywalnym z dniem 1 stycznia 2020 r., lub czy też możliwości rynku pozostają nadal niewystarczające, aby objąć ubezpieczeniem wszelkie ekonomicznie uzasadnione ryzyko, i w związku z tym konieczne jest przedłużenie usunięcia.

II. Ocena

- 4) Zgodnie z sekcją 5.2 komunikatu ocena Komisji oparta jest na kryteriach określonych w pkt 33: możliwości sektora prywatnych ubezpieczeń kredytów, rating państwa oraz rezultaty sektora przedsiębiorstw (zwłaszcza przy padki niewypłacalności).
- 5) Przy określaniu, czy niewystarczające zdolności sektora prywatnego do pokrycia wszelkiego ekonomicznie uzasadnionego ryzyka uzasadniają przedłużenie tymczasowego usunięcia Grecji z wykazu państw o ryzyku zbywalnym, Komisja przeprowadziła konsultacje z państwami członkowskimi, prywatnymi ubezpieczycielami kredytów oraz innymi zainteresowanymi stronami i uzyskała od nich stosowne informacje. W dniu 23 września 2019 r. Komisja opublikowała wezwanie do udzielenia informacji w sprawie dostępności krótkoterminowych ubezpieczeń kredytów eksportowych w odniesieniu do wywozu do Grecji ⁽⁵⁾. Termin nadsyłania odpowiedzi upłynął dnia 18 października 2019 r. Komisja otrzymała 22 odpowiedzi od państw członkowskich i nie otrzymała żadnych odpowiedzi od innych zainteresowanych stron.
- 6) Informacje przedłożone Komisji w kontekście wniosku o udzielenie informacji publicznych nie wskazują na zmniejszenie zdolności udzielania prywatnych ubezpieczeń kredytów eksportowych na wywóz do Grecji. Ubezpieczyciele państwowi odnotowali spadek liczby polis ubezpieczeniowych na wywóz do Grecji, co wskazuje na wystarczającą dostępność prywatnych ubezpieczeń. Spośród państw członkowskich innych niż Grecja jedynie pięć wyraźnie wystąpiło o przedłużenie obecnego wyłączenia Grecji z wykazu państw o ryzyku zbywalnym, natomiast trzy inne podały, że Grecja powinna zostać ponownie umieszczona w wykazie krajów o ryzyku zbywalnym. W pozostałych 13 odpowiedziach nie zajęto w tej sprawie zdecydowanego stanowiska. W szczególności Grecja wyraziła silną wolę ponownego umieszczenia w wykazie krajów o ryzyku zbywalnym, z uwagi na fakt, że w greckiej gospodarce odnotowuje się w ostatnim czasie stały wzrost.

⁽¹⁾ Dz.U. C 392 z 19.12.2012, s. 1.

⁽²⁾ Ubezpieczyciel państwowy jest zdefiniowany w komunikacie jako przedsiębiorstwo lub inna organizacja oferujące ubezpieczenie kredytów eksportowych, przy wsparciu państwa członkowskiego lub działające w jego imieniu, lub państwo członkowskie oferujące ubezpieczenie kredytów eksportowych.

⁽³⁾ Dz.U. C 398 z 22.12.2012, s. 6.

⁽⁴⁾ W 2013 r., Dz.U. C 372 z 19.12.2013, s. 1, na początku 2015 r., Dz.U. C 28 z 28.1.2015, s. 1, w czerwcu 2015 r., Dz.U. C 215 z 1.7.2015, s. 1, w czerwcu 2016 r., Dz.U. C 244 z 5.7.2016, s. 1, w czerwcu 2017 r., Dz.U. C 206 z 30.6.2017, s. 1, w czerwcu 2018 r., Dz.U. C 225 z 28.6.2018, s. 1, a ostatnio w grudniu 2018 r., Dz.U. C 457 z 19.12.2018, s. 9.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/competition/consultations/2019_export_greece/index_en.html

- 7) Według najnowszych wskaźników makroekonomicznych Grecja odnotowuje ożywienie gospodarcze, które prawdopodobnie utrzyma się w najbliższej przyszłości. Po prawie dekadzie kurczenia się i stagnacji, w 2017 r. jej gospodarka zaczęła ponownie rosnać, przy czym wzrost realnego PKB szacuje się na 1,8 % w 2019 r., a warunki na rynku pracy nadal się poprawiają. Wzrost utrzymywał się w pierwszej połowie 2019 r., podczas gdy specyficzne elementy greckiego eksportu uchroniły gospodarkę przed pogarszającą się sytuacją na jej rynkach eksportowych. Bieżące ożywienie koniunktury znajduje również odzwierciedlenie w pozytywnych zmianach na rynku pracy, gdzie stopa bezrobocia nadal spada, osiągając w sierpniu 2019 r. 16,7 %. Zgodnie z prognozą gospodarczą Komisji Europejskiej z jesieni 2019 r. ⁽⁶⁾ zmniejszy się ona jeszcze w kolejnych latach.
- 8) Jeżeli chodzi o finanse publiczne, spadła znacznie rentowność obligacji rządowych, w tym obligacji 10-letnich w okresie od maja do września 2019 r., z około 3,4 % do 1,5 %, a jednocześnie nastąpił spadek zarówno stóp wolnych od ryzyka, jak i spreadów krajowych – sygnalizuje to mniejsze ryzyko związane z inwestycjami w greckie obligacje skarbowe.
- 9) Sytuacja dotycząca ratingów Grecji znacznie się poprawiła od czasu kryzysu, a perspektywy uznawane są przez agencje ratingowe za stabilne lub pozytywne. Greckie obligacje skarbowe pozostają jednak w dalszym ciągu opatrzone ratingiem na poziomie poniżej poziomu inwestycyjnego. W ciągu ostatnich 6 miesięcy nie odnotowano żadnych negatywnych zmian w odniesieniu do ratingów kredytowych sektora publicznego w Grecji. Oczekuje się, że ratingi będą się w dalszym ciągu poprawiały w miarę dalszego wzrostu gospodarczego.
- 10) Wyniki sektora przedsiębiorstw nie uległy w ciągu ostatnich 6 miesięcy pogorszeniu. Odsetek zagrożonych kredytów dla przedsiębiorstw zmniejsza się od 2017 r., ale utrzymuje się w drugim kwartale 2019 r. na wysokim poziomie 42,6 % z powodu wysokiego poziomu początkowego i ogólnego kurczenia się kredytów. Łączna kwota kredytów zagrożonych w przedsiębiorstwach zmniejsza się szybciej (-16 % w drugim kwartale 2019 r. w porównaniu z tym samym kwartałem poprzedniego roku) i oczekuje się dalszego jej zmniejszenia w związku z programem sekurytyzacyjnym w zakresie kredytów zagrożonych „Herkules”, zatwierdzonym przez Komisję w październiku 2019 r. Standardy kredytowe dla sektora przedsiębiorstw nie uległy w pierwszym kwartale 2019 r. zmianie i według ankiety dotyczącej działalności kredytowej oczekuje się, że w drugim kwartale pozostaną bez zmian.
- 11) W tym kontekście, biorąc pod uwagę wyniki konsultacji publicznych oraz, w szczególności, wkład Grecji, jak również ogólne oznaki poprawy w greckiej gospodarce i pozytywne prognozy, Komisja postanawia włączyć Grecję z powrotem do wykazu krajów o ryzyku zbywalnym od dnia 1 stycznia 2020 r.

ZMIANA KOMUNIKATU

- 12) Od dnia 1 stycznia 2020 r. stosuje się następującą zmianę Komunikatu Komisji do państw członkowskich w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do krótkoterminowego ubezpieczenia kredytów eksportowych:
- Załącznik otrzymuje brzmienie:

„Lista państw o ryzyku zbywalnym:

Belgia	Cypr	Słowacja
Bułgaria	Łotwa	Finlandia
Czechy	Litwa	Szwecja
Dania	Luksemburg	Zjednoczone Królestwo
Niemcy	Węgry	Australia
Estonia	Malta	Kanada
Irlandia	Niderlandy	Islandia
Grecja	Austria	Japonia
Hiszpania	Polska	Nowa Zelandia
Francja	Portugalia	Norwegia
Chorwacja	Rumunia	Szwajcaria
Włochy	Słowenia	Stany Zjednoczone Ameryki”.

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip115_en_0.pdf